

Nominaties Glas Award 2004 bekend

ZES PROJECTEN, PRODUCTEN, TOEPASSINGEN EN INITIATIEVEN

De nominaties voor de Glas Award 2004 zijn bekend. Zes projecten, producten, toepassingen en initiatieven komen in aanmerking voor de prijs die op 11 november tijdens de Glasstec in Düsseldorf wordt uitgereikt. De Glas Award is een initiatief van GBO en Eisma Businessmedia; naast de Award zelf is er dit jaar ook een innovatieprijs die eveneens naar één van de zes nominaties gaat.

11 november op Glasstec

Op donderdag 11 november bent u vanaf 17.00 uur van harte welkom op de bovenste verdieping van het Congress Center Düsseldorf Süd. Hier vindt om 17.30 uur de uitreiking van de Glas Award plaats, gevolgd door een aangeklede borrel.

De Glas Award richt zich op de toepassing van vlakglas in het interieur en/of exterieur. Aspecten als ontwikkeling, organisatie, product, project en het innovatief karakter kunnen daarbij invalshoeken zijn. De jury bestaat uit vijf personen, afkomstig uit verschillende disciplines in en rond de wereld van glas en design: prof. ir. Just Renckens (Adviesbureau Renckens, juryvoorzitter), Ben van Dorssen (algemeen secretaris GBO), Rikie van Tetterode (voormalig DGA Van Tetterode Glasatelier), Cees Isselmann (Adviesbureau Peutz) en Marco Groothoff (Glas in Beeld).

Nadere toelichting

De zes genomineerde projecten, producten, toepassingen en initiatieven zijn hieronder alfabetisch opgesomd en worden op de volgende pagina's nader toegelicht. De lengte van de artikelen verschilt, maar heeft echter geen enkel verband met de waarde die de jury aan een nominatie hecht. De lengte van de artikelen hangt samen met de voorhanden zijnde informatie, de aandacht die eerder aan de onderwerpen is besteed en reeds eerder gemaakte en ingeplande artikelen.

1. Gerrit Rietveld Academie te Amsterdam, een ontwerp van Architectenbureau Benthem Crouwel, Amsterdam; de gevel is voorzien van speciaal gebakken glazen tegels en uitgevoerd door Blitta, Venray.

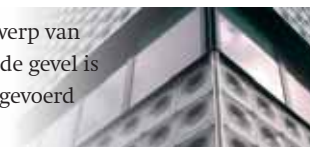
2. Glazen (aanrecht) werkbladen, een al langer bestaande toepassing van gehard glas die echter productierijp is gemaakt en qua verkoopmogelijkheden nieuwe impulsen heeft gekregen door Glasindustrie J. van Dijken, Waddinxveen.

3. Pilkington Profilit, profielbouwglas dat al langer bestaat, maar tegenwoordig te harden en emailleren is waardoor de toepassingsmogelijkheden verder zijn vergroot; een ontwikkeling van Pilkington Benelux, Enschede.

4. Plooi na plooi te Barendrecht, een winkelpassage van Atelier Pro/GDA International voorzien van een ontwerp van beeldend kunstenaar Ronald van Tienhoven; het ontwerp is in glasfolie uitgevoerd door Holland Raamfolie en Glashandel de Kok, Vlaardingen

5. SGG Thermovit, radiator van glas die nieuwe impulsen geeft aan de mogelijkheden van glazen verwarmingen; een ontwikkeling van Saint-Gobain Glass Solutions, Veenendaal

6. Vlakglasrecycling, de gestructureerde inzameling van vlakglasafval die na een proeffase sinds 2003 definitief operationeel is; het ministerie van VROM heeft de regeling voor de verwijderingsbijdrage onlangs verlengd tot eind 2007; een project van Vlakglas Recycling Nederland, Gouda

glasstec®

glas
AWARD
2004

De Glas Award wordt toegekend aan een toepassing van vlakglas die kenmerkend is voor de vele mogelijkheden van het materiaal. De uitdaging is op 13 november 2004, tijdens de Glasstec, 2004 in Düsseldorf.

GLAS
GBO
Eisma

Gerrit Rietveld Academie

NOMINATIE 1

De Gerrit Rietveld Academie te Amsterdam is een ontwerp van Architectenbureau Benthem Crouwel (Amsterdam). De gevel is voorzien van glazen tegels en uitgevoerd door gevelbouwer Blitta uit Venray.

Het negen verdiepingen tellende nieuwbouwgedeelte van de uitbreiding van de Gerrit Rietveld Academie is aan drie zijden op een innovatieve wijze voorzien van speciaal voor dit project ontwikkelde glazen tegels. De tegels zijn op architectenspecificatie geproduceerd door een in gebruikvoorwerpen als asbakken en borden gespe-

cialiseerde glasfabriek in Tsjechië en dit voorjaar gemonteerd op een speciaal gemaakte achterconstructie. Het gebouw is vlak voor de bouwvakantie opgeleverd. Opdrachtgever was Trimp & Van Tartwijk Property Performance uit IJsselstein; Heijmans IBC Bouw was de bouwkundig aannemer.

De koele schoonh

NOMINATIE 2

In de moderne keuken ziet men steeds vaker toepassingen van onder meer draadglas en geëmailleerd glas als vervanging van een tegelwand. Werkbladen van glas zijn vrij nieuw. Hoe zien deze werkbladen eruit, wat zijn de eigenschappen?

Van Dijken Glasindustrie in Waddinxveen maakt sinds enige tijd glazen werkbladen voor keukens, die in de markt worden gezet door Erbi Bedrijvengroep in Alphen aan de Rijn. We spraken hierover met Gert Jan van Dijken, wiens enthousiasme voor deze innovatieve glastoepassing links en rechts al aanstekelijk begint te werken.

Waar komt het glazen keukenblad vandaan?

'Het eerste idee ontstond na een bezoek van Erbi aan de Eurococcina in Milaan. Vervolgens kwam Jos Kenbeek van Erbi bij Glasindustrie J. van Dijken en hebben we samen een glazen keukenblad ontwikkeld van 19 millimeter float dat aan de bovenzijde is geëetst. Het glas komt uit Italië en wordt daar geëetst. In het noorden en westen van Europa zijn nergens voorzieningen om glas op grote afmetingen te etsen.'

Wat is het voordeel van geëetst glas?

'Doordat de bovenzijde is geëetst, is de oppervlakte van het glas veel minder

heid van hardglazen keukenwerkbladen

krasgevoelig. Zandstralen van de oppervlakte zou voor deze toepassing geen optie zijn, want met het stralen maak je kleine putjes in het glas, waar vuil aan zich kan hechten.'

Wat is er innovatief aan dit product?

'Dat is de combinatie van de geëtste bovenkant met de coating aan de onderkant, op dit moment leverbaar in drie kleuren. Plus het idee dat je buiten de bekende materialen ook heel goed glas kunt gebruiken voor keukenbladen. Erbi levert keukenbladen in zeer uiteenlopende materialen zoals Cesarstone, Corian (kunststof), massief edelhout, graniet en sinds enige tijd dus ook glas. Het glazen werkblad past met zijn uitstraling in deze tijd, waarin veel vraag is naar eerlijke materialen. Hoewel de introductie van deze toepassing wel enige tijd nodig heeft, want glas heeft nog steeds de naam kras-, breuk, en hittegevoelig te zijn.'

Die naam is niet terecht?

'Nee, dat is niet zo, zeker als je het afzet tegen veel bekende materialen. Neem een natuursteen als graniet, dat is veel hittegevoeliger. Ons glas kan de hitteschok, de test voor hittebestendigheid, goed doorstaan. Dat houdt in dat je er eerst een pan van 250°C op zet, deze even later wegneemt en er dan water van nul graden eroverheen giet. Wat krasvastheid betreft: natuurlijk krast het wel een beetje, de truc is dat je dat niet of nauwelijks ziet doordat een krasje dezelfde kleur heeft als de etslaag. Deze eigenschappen hangen ook nauw samen met de kwaliteit van het glas. We hebben lang moeten zoeken om dat op alle benodigde punten goed te krijgen.'

Waar zit hem die kwaliteit van het glas precies in?

'Die hoge kwaliteit zit in een aantal verschillende eigenschappen. Op de eerste plaats of het glas mooi egaal van structuur is, dus zonder dikteverschillen. Dit heeft directe invloed op het bewerken van het glas. Tenslotte is een fijne en egale etsing belangrijk. Dat was het moeilijkste, het juiste glas met de juiste etsing vinden. Uiteindelijk vonden we er maar één die goed genoeg was. Vergeet niet dat ons glas bijzonder goed bewerkbaar moet zijn. De bewerkingen die wij uitvoeren, balanceren immers vaak op het randje van wat kan. Denk aan de uitsparingen voor een spoelbak op 50 millimeter van de rand.'

Waaruit bestaat het bewerkingsproces?

'Wij kopen het geëtste glas voor de werkbladen in twee diktes. De meest gebruikte dikte is 19 millimeter en sinds kort leveren we ook in 10 millimeter, waarbij er een rvs-profiel onder het blad wordt verlijmd. Deze platen worden op maat gesneden op onze computergestuurde snijta-

Welke naam?

Om mogelijke misverstanden te voorkomen. Erbi brengt het geëtste glas op de markt onder de merknaam Solid Glass, om de soliditeit en betrouwbaarheid van dit product te benadrukken. Wat niet geheel overbodig is gezien het - nog steeds - breekbare imago van glas. Van Dijken Glasindustrie gebruikt deze naam liever niet vanwege de voor de hand liggende associatie met de voormalige naam van één van de werkmatschappijen van Glaverbel. Daarom spreekt Van Dijken liever van etsglas of 'satinato'.

fels. Dan komt het fijne werk met de CNC-gestuurde freesmachine, die de randen slijpt en de uitsparingen maakt. Vervolgens gaat het naar de hardingsoven. In deze twee jaar oude Spantex-oven van het Finse merk Uniglas wordt de glasplaat in relatief hoog tempo door en door verwarmd tot 580°C, volgens het 'turbo-charge-principe'. Meteen daarna schuift de glasplaat door naar het koelruim waar hij versneld wordt afgekoeld. Dit proces geeft het glas een grote hardheid. Het floatglas dat volgens deze

De koele schoonheid van hardglazen keukenwerkbladen

methode is gehard, voldoet tevens als scheepsglas, wat betekent dat het een drukbanktest van 33.400 N/cm². Ook al gaat dit allemaal computergestuurd, toch komt hier het nodige vakmanschap bij kijken. Als dit klaar is, wordt de coating aangebracht, die zorgt voor het kleureffect. De keukenmensen moeten het blad zeer nauwkeurig inmeten, want na de harding is er uiteraard geen bewerking meer mogelijk.'

Hoe groot is de kans dat er toch breuk ontstaat?

'Mochten er onvolkomenheden in het glas zitten, dan komen deze tijdens het hardingsproces meteen aan het licht in de vorm van breuk in het koelruim of vervelender nog, in de oven. De kans dat de klant een glasplaat krijgt die niet goed is, is derhalve uiterst klein. Mocht het toch tot een breuk komen, dan verbreekt het glas tot kleine korrels, waardoor diepe snijwonden worden voorkomen.'

Hoe loopt de verkoop van het glazen werkblad?

'Dit gaat via het Erbi-netwerk van 700 à 800 speciaalzaken. Zij moeten ervoor zor-

gen dat zij het glazen blad in hun showrooms willen tonen. Inmiddels hebben we ruim 200 exemplaren voor de showrooms opgeleverd en begint de vraag te lopen.'

Is jullie Heinekenbar van hetzelfde materiaal gemaakt?

'Die is inderdaad gemaakt van geëetst en gehard glas, maar zonder de coating. In plaats daarvan gebruiken we gekleurd licht, bij Heineken uiteraard groen. De bar was oorspronkelijk bedacht voor onze feesttent tijdens ons 70-jarig bestaan. Daarna zijn er diverse barren van glas gemaakt. Op de vakbeurs Bar Solutions van begin april had Heineken ook een groot glazen barblad in een zeer trendy barstand. Dat is ook reclame voor ons, en dat kan tot versnelde acceptatie leiden van de glazen werkbladen. Voor ons betekent dat een interessante verbreding van de omzet.'

Jac Jansen,
Derix & Hamerslag

Show-opstelling Heineken-bars en bewerkte hardglazen tafelbladen.

Hardglazen keukenwerkbladen

leverancier: Erbi Bedrijvengroep,
Alphen aan de Rijn
producent: Van Dijken Glasindustrie
herkomst glas: Italië
type glas: float, eenzijdig geëetst
leverbaar in: 19 en 10 mm
bewerking: gehard
extra: coating aan niet-geëtste zijde

glasstec®

glas AWARD 2004

De Glas Award wordt toegekend aan een toepassing van vlakglas die kenmerkend is voor de vele mogelijkheden van het materiaal. De uitverreiking is op 11 november 2004, tijdens de Glasstec, door in Dinsdorp.

Pilkington Profilit, profielbouwglas

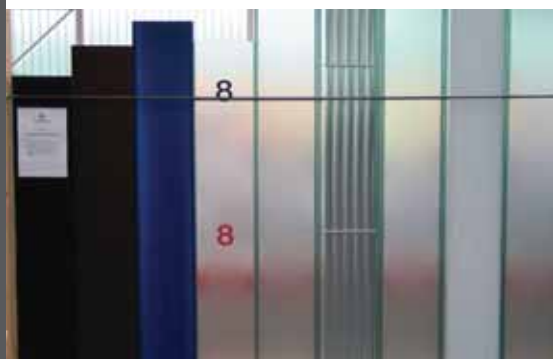
NOMINATIE 3

Profielbouwglas bestaat al langer, maar het product is tegenwoordig te harden

en emaileren, waardoor de toepassingsmogelijkheden verder zijn vergroot.

Profilit wordt geproduceerd door Pilkington, in Glas in Beeld nr. 3 (mei 2004)

besteedden we reeds uitgebreid aandacht aan de revival van dit product.

Pilkington Profilit is een profielbouwglas dat van oudsher industrieel gebruik kent. Met name het creëren van een lichtstrook in een industriehal is een veel voorkomende toepassing. Het is snel te plaatsen, goedkoop en wordt compleet met aluminium raamsysteem geleverd. Door nieuwe toepassingen in onder andere de woning- en utiliteitsbouw worden er steeds nieuwe en hogere eisen aan het product gesteld. Om hieraan tegemoet te komen zijn de volgende innovaties doorgevoerd:

- een geheel nieuw aluminium raamsysteem met koudebrugonderbreking,
- gehard profielbouwglas tot lengtes van 3 meter en
- gehard geëmailleerd in RAL-kleuren (Pilkington Profilit color).

Tevens is het product onlangs getest door TNO/TPD op de weerstand tegen doorval.

GLAS IN BEELD
oktober 2004

Plooi na plooi, van jas tot glas

NOMINATIE 4

Een winkelpassage in Carnisselande te Barendrecht van architectenbureau Atelier

Pro/GDA International is voorzien van een ontwerp van beeldend kunstenaar

Ronald van Tienhoven. Het ontwerp is in glasfolie uitgevoerd door Holland Raamfo-

lie uit Papendrecht en Glashandel de Kok uit Vlaardingen. Glaverbel was adviseur.

Wie de passage in Carnisselande neemt, krijgt het gevoel in een enorme garderobekast te zijn beland. Reusachtige jassen, truien en rokken schitteren je vanaf de meters hoge wanden tegemoet. En dankzij de afmeting van het werk van 15 bij 9 meter zijn zelfs de kleinste details, zoals de knopen en stiksels, waarneembaar.

Fotocollage

Het ontwerp van Van Tienhoven heeft de naam 'Plooi na plooi' gekregen en is het resultaat van de zogenaamde 'procentregeling beeldende kunst': een percentage van de totale bouwsom van een nieuwbouwproject wordt gereserveerd met het doel een kunstwerk te realiseren voor het betreffende project. Plooi na plooi is een collage van fotografie en beeldbewerking. Mede door het karakter van het medium fotografie, te weten glans en kleur, is Van Tienhoven op zoek gegaan naar een geschikte methode om zijn ontwerp stijlvol en veilig uit te voeren. Na diverse methoden onderzocht te hebben, vond de kunstenaar bij Holland Raamfolie en Glas de Kok precies wat hij zocht voor zijn creatie. Beide bedrijven zijn ervaren in het duurzaam verwerken van folie en glas en gingen de uitdaging aan.

De basis voor de 192 panelen is gevonden in optiwhite; helder, kleurecht en ontspiegeld glas van Glaverbel. Daarnaast zijn door Glas de Kok in samenwerking met de fabrikant uit Tiel diverse testen op het materiaal gedaan ten behoeve van de duurzaamheid, kleur-echtheid, vandalisme en veiligheid. Na twee jaar voorbereiding zijn de panelen dit jaar door Glas de Kok aan de achterzijde met de folie gelamineerd. Belangrijk aandachtspunt was uiteraard het sluitend krijgen van de vele fragmenten van het ontwerp. Toepassing en samen-

stelling zijn bijzonder door de combinatie van full color geprinte, lichtdichte folie en heldere veiligheidsfolie met het optiwhite glas en de schroefverbinding van het glas op de houten achterconstructie. Ook de beeldresolutie van 100 DPT 1:1 draagt hieraan bij.

glasstec®

glas AWARD 2004

De Glas Award wordt toegekend aan een toepassing van vlakglas die kenmerkend is voor de vele mogelijkheden van het materiaal. De uitwerking is op 13 november 2004, tijdens de Glasstec 2004 in Düsseldorf.

GLAS AWARDS GBO Eisma

SGG Thermovit Elegance, radiator van glas

NOMINATIE 5

Een radiator van glas die nieuwe impulsen geeft aan de mogelijkheden van glazen verwarmingen, een ontwikkeling van Saint-Gobain Glass Solutions, Veenendaal

Verwarming op glas door middel van een geplakt verwarmingselement, zoals vaak achterop spiegels gebeurt om condensanslag te voorkomen, of via een coating op het glas, met bijvoorbeeld serres als toepassing, bestaat al langer. Saint-Gobain heeft de mogelijkheden van verwarmd glas nu vertaald naar een opvallend design in de vorm van een radiator.

Transparant of met zeefdruk

De traditionele radiator is vaak een storend element in het interieur. SGG Thermovit Elegance bewijst dat functionaliteit en vormgeving hand in hand gaan. De radiator kent een opbouw van 66.2 gelamineerd glas in combinatie met beslag van edelmetaal. Het glas is transparant of voorzien van een zeefdruk. Het systeem is zowel ongeregeld als traploos geregeld leverbaar. De radiator is eenvoudig te monteren en gebruiksvriendelijk door het 'plug and play-principe' (zonder transformator), de stekker kan zo in het stopcontact. Het energieverbruik wordt niet vermeld en is door de jury niet meegewogen in haar mening over dit design.

De radiator krijgt ook ruim aandacht in de stand van Saint-Gobain op de Glasstec, waar voor het eerst ook een radiator van gespiegeld glas wordt gepresenteerd.

De combinatie van de radiator met handhoekhouders maakt het product ook geschikt voor toepassing in badkamers. De vier beschikbare modellen variëren in afmeting van 600 x 400 tot 1.500 x 700 millimeter met een vermogen bij 220 V van 240 tot 1.050 W en een gewicht zonder beslag van 7,5 tot 32 kilogram. <

GLAS IN BEELD

oktober 2004

Vlakglasrecycling

NOMINATIE 6

Na een geslaagde proeffase is de gestructureerde inzameling van vlakglasafval sinds 2003 definitief operationeel. Het ministerie van VROM heeft de regeling voor de verwijderingsbijdrage onlangs verlengd, waarmee de continuïteit tot eind 2007 gegarandeerd is.

De inzameling van het vlakglasafval wordt aangestuurd door Stichting Vlakglas Recycling Nederland te Gouda. Iedere ondoener van vlakglasafval heeft de mogelijkheid om gratis het betreffende afval te storten bij één van de 250 inzamelpunten. Financiering vindt plaats via een verwijderingsbijdrage op isolatieglas. Deze is door het ministerie van VROM verplicht gesteld voor producenten en importeurs. Een bewijs dat de waarde van dit systeem ook door de overheid wordt erkend. Het systeem is de belangrijkste ontwikkeling in de vlakglaswereld van de afgelopen jaren. Het is een bewijs dat met een gezamenlijke inspanning van de diverse partijen (handel en industrie) een groot project van de grond getild kan worden.

Acceptatie vergroot

De oorspronkelijke regeling liep af op 31 augustus 2004, maar is nu verlengd tot en met 31 december 2007. De regeling verplicht producenten en/of importeurs van isolatieglas tot betaling van een verwijderingsbijdrage van 0,50 euro per vierkante meter isolatieglas dat zij op de Nederlandse markt brengen. De acceptatie van de verwijderingsbijdrage is het afgelopen jaar sterk toegenomen. VRN heeft op circa 250 locaties in Nederland containers geplaatst waarin iedereen kosteloos vlakglasafval kan storten. Deze containers zijn onder andere te vinden bij glas(groot)handels en glasproducenten, maar ook bij een aantal grote milieustraten, diverse containerbedrijven gevelbouwers en glaszetters. De exacte locaties zijn te vinden via de website vlakglasrecycling.nl.

Het ingezamelde vlakglasafval gaat vervolgens naar een gespecialiseerde recyclingfabriek. Deze haalt het vuil uit het glasafval waardoor een (half) eindproduct van gerecyclede glasscherven ontstaat. De scherven kunnen worden hergebruikt in de glasproductie. Op deze manier vindt 90 procent van als het ingezamelde vlakglasafval na recycling zijn weg weer terug naar de glasindustrie. In 2003 zamelde VRN 38.000 ton vlakglasafval in. In 2004 wordt naar verwachting ongeveer 50.000 ton ingezameld.